

[Carlsen-Skiødt.]

bro, sker det adskillige Dage i Aaret, at Baaden ikke kan lægge til, og Øen er saaledes afskaaret fra Omverdenen undertiden i et Par Dage ad Gangen. Befolkningen paa Øen lever dels af Landbrug, dels af Fiskeri, men for Fiskerne er det en stor Ulempe, at der ikke findes en lille Havn, hvori de kan søge ind, naar Storme rejser sig, og deres Baade maa under saadanne Forhold ligge ved det aabne Hav. Dette uheldige Forhold medførte under en Storm i indeværende Efteraar, hvad der sikkert vil være adskillige af dette høje Tings Medlemmer bekendt gennem Aviserne, at to Fiskere fra Øen druknede. De blev af deres Kammerater under stor Livsfare bjærgtet i Land kort efter, men var trods alle Oplivningsforsøg døde. Den ene var en gift Mand, der sad med Familie, den anden en ugift Fisker. Denne Mangel af Havn ved Øen medførte tillige den Vanskelighed samme Dag, at Postbaaden, der var gaaet ud fra Assens med Læge og Falcks Mandskab om Bord, paa Grund af Stormen først efter flere forgæves Forsøg naaede at faa Lægen og Falcks Mandskab afsat ved Anløbsbroen. Det medførte tillige, at Postbaaden blev i høj Grad ramponeret. Men det værste var, at meget af den kostbare Tid i denne Situation derved gik tabt, det forstaaer vi sikkert alle.

Sogneraadet paa den lille Ø har nu ladet Havnebygningsvæsenets Ingeniører undersøge Forholdene og udarbejde Tegning og Overslag til en Havn af passende Størrelse. Dette Overslag er paa 67 000 Kr., dog kan det lille Sogn selvfølgelig ikke magte dette Anlæg alene, men har tilbudt at udrede en Fjerdedel eller 16 750 Kr., og samtidig er der indsendt Andragende til Assens Amtsråd om at tilskyde en Fjerdedel af Udgifterne, og nu kommer de med et Andragende til Regering og Rigsdag om, at der fra Statens Side ydes et Tilskud af Halvdelen af Beløbet eller 33 500 Kr.

Jeg vil gerne paa det varmeste anbefale den lille Øs Andragende. Som sagt, Beboerne magter ikke at løse Opgaven selv, og for en stor Del af Befolkningen er det af største Vigtighed baade for deres Livs og for deres Nærings Skyld, at Havnen bliver til Virkelighed. Jeg anbefaler endnu en Gang Andragendet paa det bedste baade til den højtærede Trafikministers og til Rigsdagens Velvilje.

Den anden Sag, jeg ønsker at omtale, ligger under Undervisningsministeriet og angaar vore Skoler.

Som det er almindeligt bekendt, har i de senere Aar Lovgivningsarbejdet om og

for Skolen vakt baade Opsigt og Røre, og dette er saa ganske naturligt, da det Materiale, som Skolerne arbejder med, nemlig Børnene, er Befolkningens dyreste Eje. Derfor tror jeg ogsaa, at naar der skal ske Forandring paa Skolens og Undervisningens Omraade, maa det ikke være Ministeren, Rigsdagen og Lærerne, der ene afgør den Sag, men først og fremmest maa der tages Hensyn til Forældrenes Ønsker. Naar f. Eks. den nye Skoletilsynslov, der blev vedtaget her i Rigsdagen for et Par Aar siden, og som brød med et aarhundredgammelt, men godt Princip for Tilsynet, nemlig at dette udøves af Kirkens Repræsentant, Præsten, for at understrege, at den danske Folkeskole er en kristen Skole, men i Forening med en Skolekommission, valgt af Sognets Befolkning — naar den nye Tilsynslov vakte saa meget Røre ude i Befolkningen, og det sidste Ord i den Sag er vel ikke sagt endnu, saa hang det sikkert sammen med, at denne Lov brød med noget hævdvundet, hvortil Befolkningen som Helhed havde Tillid. Senere fremkom Skolebogsbetænkningen, efter hvilket Forslag Skolens Formaaalsparagraf foreslaas ændret.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa denne Betænkning, heller ikke paa den forrige Undervisningsministers Forslag om „Folkeskolen“, da jeg haaber, at den Modstand, Skolebogsbetænkningen mødte i store Kredse af Befolkningen og i det kirkelige Udvalg, blandt andet ogsaa i den store Landsammenslutning „Kirkeligt Forbund“, har været saa stærk og er blevet saa meget forstaaet paa rette Sted, at den aldrig bliver ført ud i Livet i den foreslaaede Skikkelse. Dette mit Haab grunder jeg ogsaa paa, at jeg tror, at den nye Undervisningsminister har Forstaaelse af, at naar der er Tale om Skolens indre Forhold, maa der gaas varsomt frem for ikke at saare eller krænke Befolkningens Følelser. Men der arbejdes jo stadig paa at reformere vore Skoleforhold — jeg tør ikke sige forbedre — i alle Forhold, da ikke alt nyt er godt, ligesom heller ikke alt gammelt er daarligh. Og nu kommer jeg til den sidst udsendte „Betænkning vedrørende Undervisningen i Mellem- og Realskolen og i Skoler, der forbereder til Pigeskoleeksamen og til almindelig Forberedelseseksamen“ — saa lang er denne Betænkningens Titel. Der kunde være Anledning til at gøre Bemærkninger til Forslaget som Helhed og til Undervisningsplanen i Almindelighed, men jeg skal i Dag begrænse mig til et enkelt Afsnit af dette Forslag.

Den for Mellemskolen endnu gældende